

antika - vječni motiv

56

PAN (odlomak)

U sjeni fantastnog čokota tuguje Pan. Ispija ga bolesna čežnja za pjenušavim morem, prebire pjesmu čežnje na siringi:

Thalatta! Thalatta!
Ljiljani se njišu,
katarakti srebra niz hridinu zvone.
I imela kaplje i uljici cvatu
i valovi mirišu...
Orlovi u modrom Ništavilu rone...
Nad pučinom kruže galebova jata,
thalatta! Thalatta!

Miroslav Krleža

prijevod

SEKST PROPERCIJE

Sekst Propercije (Sextus Propertius) rođen je u uglednoj obitelji u Asiziju oko 50. godine pr.n.e. Djetinjstvo mu pada u doba žestokih građanskih ratova koji su kobno označili posljednje decenije republike. Premda mu je obitelj u toku građanskih ratova osiromašila, Propercije se školovao u dobrim školama i pred njim se otvarala privlačna karijera državnog službenika. No ovaj se mladić odlučuje za nešto sasvim drugo – za poziv pjesnika.

57

Lirski opus Seksta Propercija obuhvaća četiri knjige elegija. Pjesme su unutar ove četiri knjige svrstane uglavnom kronološki te predstavljaju najznačajniji izvor pjesnikovu životopisu. Najranije su mu pjesme u znaku strastvene ljubavi za *Cintijom* čija je pojava u Propercijevom životu ostavila najdublji trag. Prva knjiga elegija, ispunjena pjesmama u kojima se očituje čitav raspon od ljubavne sreće do patnje napuštena ljubavnika, posebno objavljena pod naslovom *Cyntia Monobiblos*. Pjesme druge i treće knjige nastale su u prvim godinama Augustova principata te se uz ljubavne elegije kojima dominira pjesnikova nesretna ljubav javljaju i pjesme upućene Mecenatu (čijem će se krugu pjesnikâ Propercije pridružiti) te Augustu uz čiju će politiku moralne obnove Rima Propercije pristati svim srcem. No dakako u ovim je knjigama još snažno prisutna Cintija, ne više kao neposredan pjesnikov doživljaj već kao opsesija koje se ne može osloboditi. Četvrta knjiga obuhvaća već uglavnom pjesme drugačije tematike i pjesnikova ljubavna lira uzmiče pred učenim sadržajem i programatskim težnjama.

Umro je mlad, 16. godine pr.n.e. ostavivši za sobom opus čiji će se utjecaj osjećati stoljećima, a uz Tibula i Ovidija ostaje velikan rimske poezije.